

JANCSÓ MIKLÓS

Hányszor jártál Szarajevóban?*

Egy néző feljegyzése a Honvágyók fotóalbum első oldalára

...állok a napon, nő az árnyékom ... megy a nap lefelé ... már csak a jegenyék csúcsát éri ... a házfal sötét ... fények villannak ... messze bombáznak talán ...

... lánctalpak ... hallottatok már, hogyan csörögnek a lánctalpak ... itt csörögnek ... felfelé jönnek ... jönnek az úton, reng a beton, már recsegnek az ablakok ... barát, ellenség ... érted jönnek, vagy ellened ... hová lapulj ... lapulj az üveglapba.

Eszedbe jutott-e már, kedves János, hogy van-e valami értelme a szenvedésnek?

Jársz a világban, mindent láatsz, mindent tapasztalsz ... megtapasztalsz a saját bőrödön ... Ha tudsz, segítséget viszel ...

Hányszor jártál már Szarajevóban?

Figyelj, János, felrémlik-e benned, felrémlik-e: *miért van ez az egész* ... *Talán*.

És te talán tudsz válaszolni rá, miért van ez az egész? ... *Talán*.

De a többiek, akiket ölnek, üldöznek hét határon át, amióta világ a világ ... mióta világ a világ túrják, sírják a zsarnok bosszúját, gőgösök dölyfét, a hivatalnokok packázásait ...

... láttatok-e már Veronika kendőjét ... a Názáreti sze-

mét ... és hallottatok-e buzogni a vért a kehelyben ... a Szent Grált láttatok-e már ...

Hát van-e kiút, van-e újrakezdés, van-e megváltás? ... és felpattan-e majd egyszer az ajtónk, jelenti-e majd Elijahu, hogy a felkent megérkezett ... vagy ő sincs sehol ...

Látja Isten, hogy állok a napon.

Látja árnyam kövön és kerítésen.

Lélekzet nélkül látja állani

árnyékomat a levegőtlen présben.

Akkorra én már mint a kő vagyok;

halott redő, ezer rovátka rajza,

egy jó tenyérnyi törmelék

akkorra már a teremtmények arca.

És könny helyett az arcokon a ráncok,

csorog alá, csorog az üres árok."

PILINSZKY JÁNOS: APOKRIF

* Ezt a szöveget Jancsó Miklós lapunk *Szarajevóért* szervezett estjén mondta el, 1994 március elsején a Kossuth Klubban. (Felléptek: Sivók Irén, Bálint Péter, ifj. és idősb Kathy Horváth Lajos, Fekete László és Török Ádám.)

